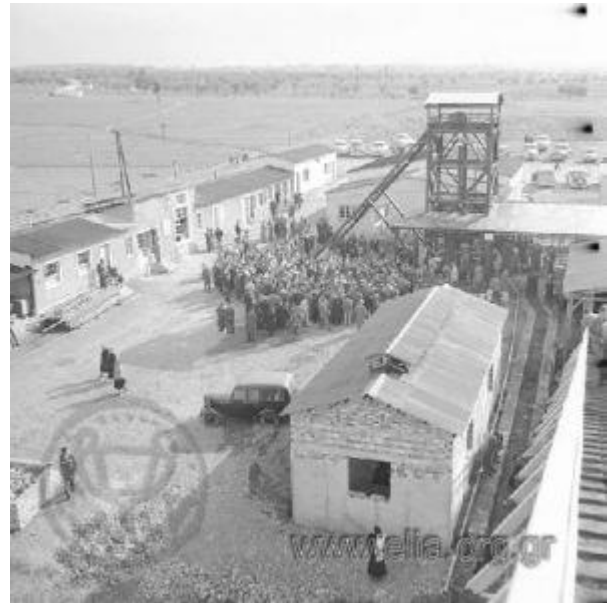

**Αντί για χώρο ανάδειξης κληρονομιάς το οικόπεδο στα ανθρακωρυχεία
γίνεται σκουπιδότοπος!
Ώρα για δράση! ΖΩΓΡΑΦΙΖΟΥΜΕ ΣΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΤΗΣ ALTEC !!**

Η Καλογρέζα άρχισε να κατοικείται στα μέσα του 20^{ου} μετά τη μικρασιατική καταστροφή και τη μαζική κάθοδο των προσφύγων. Στην αρχή όλα ήταν δύσκολα όμως μετά την ανακάλυψη ανθρακωρυχείων και την **έναρξη λειτουργίας τους το 1935** οι άνθρωποι έχουν δουλειά κι έτσι μπορούν και βγάζουν το ψωμί τους.

Το ορυχείο λιγνίτη αρχίζει τη λειτουργία του κι οι κάτοικοι εργάζονται οι περισσότεροι εκεί. Ο παραγόμενος λιγνίτης προμήθευε με ηλεκτρική ενέργεια το εργοστάσιο παραγωγής ρεύματος στο Κερατσίνι, την εταιρεία γκαζιού και μεταφερόταν στο Λαύριο με παρακαμπτήρια σιδηροδρομική γραμμή ως προέκταση του σημερινού ΗΣΑΠ Πειραιά - Κηφισιάς με αφετηρία την στάση του Νέου Ηρακλείου.

Το 1941 στην περιοχή τα ανθρακωρυχεία έχουν καταστεί ορμητήριο αγώνων. Συχνές απεργίες των ανθρακωρύχων ξεσπούν ενάντια στους κατακτητές και στα όργανά τους με αιτήματα οικονομικά και αντιφασιστικά, για βελτίωση των συνθηκών ζωής, για λαϊκά συσσίτια, ενάντια στην επιστράτευση κ.ά. Γίνονται επίσης λευκές απεργίες με προγραμματισμένη μείωση της παραγωγής κάρβουνου που η στρατηγική του σημασία για τον κατακτητή είναι μεγάλη. Οι αγώνες τους ήταν στο μάτι των κατακτητών, αλλά και των ταγμάτων ασφαλείας που συνεργάζονταν με τους Γερμανούς. 22 ανθρακωρύχοι εκτελέστηκαν στο μπλόκο της Καλογρέζας.

Μετά την Κατοχή τα ορυχεία εξακολουθούσαν να λειτουργούν για λίγα χρόνια ακόμα, το 1950 ο πληθυσμός της Καλογρέζας ήταν 2.500 κάτοικοι. Σταδιακά οι κάτοικοι άρχισαν να διαμαρτύρονται για επιπτώσεις στην υγεία τους από την ύπαρξη των ανθρακωρυχείων, οι εργάτες συνέχεια μειώνονταν και τα αποθέματα λιγνίτη άρχισαν να εξαντλούνται. Αυτά ήταν η αρχή του τέλους για τη λειτουργία τους.

Στο συγκεκριμένο οικόπεδο που το προορίζει ο Δήμος Ν. Ιωνίας για την εγκατάσταση των απορριμματοφόρων διατηρείται το σιλό φόρτωσης λιγνίτη από τα Λιγνιτωρυχεία Καλογρέζας. Πρόκειται για το μοναδικό, επιφανειακό ορατό ίχνος που διασώζεται!

Το σιλό φόρτωσης, ένα τοπόσημο των ανθρακωρυχείων, επιβάλλεται, όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε, να διασωθεί και να αναδειχθεί ως το τελευταίο ορατό ίχνος από τη λειτουργία των Λιγνιτωρυχείων Καλογρέζας και **να γίνει χώρος πρασίνου και μνήμης για τους κατοίκους της περιοχής**, γιατί μπορεί να χάθηκαν τα αποτυπώματα από τις στοές και τα πηγάδια, να απομακρύνθηκαν οι σωροί της «καρβουνόσκονης» για να ανεγερθούν στη θέση τους νέες οικοδομές, δεν έσβησαν όμως οι μνήμες από χιλιάδες κατοίκους της περιοχής που είχαν γονείς και συγγενείς που δούλευαν στα «Κάρβουνα».

**Μέσα στις τάξεις μας, μαθαίνουμε την ιστορία, συζητάμε και την Κυριακή 20/2
ζωγραφίζουμε στον χώρο του οικοπέδου!**

Ας ξεκινήσουμε με αφετηρία το κείμενο στο βιβλίο της Γ΄ δημοτικού:

“ Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης”

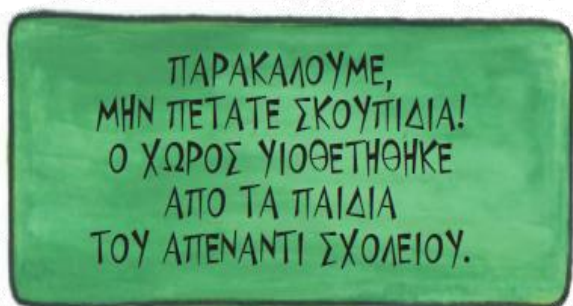
Απέναντι απ’ το σχολείο μας είναι ένα παλιό οικόπεδο, που κανένας δεν ξέρει τους ιδιοκτήτες του και που λίγο πολύ έχει γίνει σκουπιδότοπος. Όλες οι γάτες και τα σκυλιά της γειτονιάς εκεί μαζεύονται και σκαλίζουν τα σκουπίδια που πετάνε διάφοροι. Τις ζεστές μέρες είναι να πιάνεις τη μύτη σου!

Την ιδέα την είχε η Σόνια, και όλοι ενθουσιαστήκαμε. Βάλαμε κι ένα ωραίο κομμάτι στην εφημερίδα μας ανακοινώνοντας την υιοθεσία του οικοπέδου. Καλέσαμε όλες τις τάξεις να μας βοηθήσουν. Πρώτα απ’ όλα, τηλεφωνήσαμε στον Δήμο και ζητήσαμε να καθαρίσει το οικόπεδο από τα σκουπίδια και να βάλει στη γωνία του έναν κάδο απορριμμάτων.

Η αλήθεια είναι πως το οικόπεδο άλλαξε όψη. Ο πατέρας ενός παιδιού της ΣΤ΄ τάξης ήρθε μ’ ένα μηχάνημα και καθάρισε όλο το οικόπεδο από πέτρες και παλιοσιδέρα, που ήταν εκεί χρόνια τώρα.

Τα παιδιά της Ε΄ τάξης φτιάξαν μια ωραία πινακίδα, που ο πατέρας του Νίκου απ’ την τάξη τους, που είναι ξυλουργός, την έστησε στη μέση του οικοπέδου πάνω σ’ έναν στύλο, έτσι ώστε να τη βλέπουν όλοι.

Η πινακίδα έγραφε:

[...] Σ’ ένα σημείο το οικόπεδο είχε δύο δέντρα, που ήταν σχεδόν ξεραμένα. Τα κλαδέψαμε, τα ποτίσαμε και πήραν τ’ απάνω τους. Ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων μάς χάρισε ένα λάστιχο για το πότισμα κι ένα σπιτάκι ξύλινο για τα πουλιά. Βάζαμε σποράκια και νερό σχεδόν κάθε μέρα, και σε λίγο καιρό, δε θα το πιστέψετε, άρχισαν να έρχονται πουλιά στο σπιτάκι και πάνω στα δέντρα.

Μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς το οικόπεδο από σκουπιδότοπος έγινε λουλουδότοπος. Σαν ανθίσανε τα πρώτα μας λουλούδια, ήρθε και ο Δήμαρχος και μας ευχαρίστησε που φροντίζουμε τη γειτονιά, κι υποσχέθηκε να ποτίζει ο Δήμος τα λουλούδια και το χορτάρι το καλοκαίρι που θα είμαστε διακοπές.

Έχει δίκιο η δασκάλα! Μπορεί να μην μπορείς να φτιάξεις όλο τον κόσμο, αλλά το απέναντι οικόπεδο το κάναμε «παράδεισο», και μάλιστα —όπως είπε και η γυναίκα του διευθυντή μας, που είναι πολύ ζωόφιλη— «παράδεισο των πουλιών».

Vanvina Sakka-Nikolaikopoulou, *Το βιβλιόδεντρο*, εκδ. Φυτράκη